

Týdeník EURO: Článek

Ondřej Hergesell, Jan Hrbáček

14/2012 01/04/2012 09:00 - strana 36

report státní správa

Novodobý český pošťák? Ajták

Ministerstvo vnitra chce z České pošty vytvořit dodavatele ICT služeb pro veřejnou správu. Roční úspora nákladů by měla dosáhnout až 400 milionů korun

Vedení ministerstva vnitra pokračuje v razantních krocích, které mají zefektivnit, a především zlevnit provoz ICT služeb ve veřejné správě. Základním stavebním kamenem těchto změn je Česká pošta, z které chce vnitra – jakožto nadřazená instituce – vytvořit servisní organizaci pro poskytování moderních informačních a telekomunikačních služeb. V první fázi pro samotné ministerstvo vnitra, výhledově pak pro všechny orgány státní a veřejné správy, pokud o to projeví zájem. „Chceme z pošty udělat subjekt, který bude poskytovat kompletní ICT servis pro vnitra i pro celou Českou republiku. Podobně jako to funguje například v Dánsku, Rakousku, nebo Itálii,“ říká Radek Šmerda, náměstek ministra vnitra pro informační technologie a eGovernment.

Uspořených 199 milionů

Šmerda vylučuje, že by tyto aktivity byly motivovány záchranou České pošty, které v roce 2013 skončí monopol na klasické poštovní služby, tedy doručování pohlednic a zásilek do 50 gramů. Naopak, podnik podle něj může poskytovat kvalitní, a především zabezpečené datové spojení na již vybudované státní infrastruktúře. Jak dodává, Česká pošta má vybudovanou rozsáhlou infrastrukturu, disponuje unikátním know-how, které získala při realizaci řady projektů eGovernmentu, jako jsou například datové schránky, Czech Point, informační systém Centrální adresy nebo Informační systém o veřejných zakázkách. „To jí umožní, byť bude vystupovat jako veřejný zadavatel, sjednané služby poskytovat efektivně, rychle, hospodárně, ve vysoké kvalitě. To vše při dodržení principů bezpečnosti a ochrany utajovaných informací, jejichž zabezpečení ve státních parametrech je mimo oblast státního sektoru obtížně zajistitelné,“ argumentuje Šmerda.

V této souvislosti je nutné podotknout, že pošta od konce roku 2008 zabezpečuje pro vnitra i další ICT služby, vedle volání přes pevnou linku se jedná například o připojení k internetu, zabezpečené datové služby, provoz centrálního spojovacího pracoviště či centrálního místa služeb. Z informací týdeníku Euro vyplývá, že obrát České pošty v ICT službách činil v loňském roce 1,737 miliardy korun, z čehož 96 procent představovaly služby odvedené ve prospěch státu. Samotné vnitra loni zaplatilo poště za poskytování ICT služeb více než miliardu korun bez DPH, přičemž celková úspora resortu za tři roky fungování rámcové smlouvy činí 199 milionů korun.

200 lidí pod poštu

V rámci procesu vytváření České pošty jako servisní ICT organizace pro vnitra, potažmo celý stát, by do státního podniku mělo přejít celé IT oddělení ministerstva vnitra, které dnes čítá asi dvě stovky lidí. Ti by se pak připojili ke zhruba 800 pracovníkům, které pošta v oblasti ICT již má. „Z tohoto pohledu dnes Česká pošta představuje největší kapacitu ICT odborníků ve veřejné správě, resp. na českém ICT trhu vůbec. Zároveň disponuje rozsáhlou regionální sítí servisních techniků po celém území republiky, navíc provozuje moderní datová centra a masivně investuje do jejich dalšího rozvoje,“ vypočítává Šmerda.

Další výhodou pošty, coby potenciálního poskytovatele spojení a ICT služeb pro veřejnou správu, je její velikost při zadávání zakázek, respektive možnost vysoutěžit lepší cenu nakupovaného počítačového hardwaru i softwarového vybavení. „Česká pošta by proto státní správě mohla poskytovat v rámci výběrových řízení potřebný hardware, ale i další služby včetně datových skladů pro citlivé informace,“ říká náměstek ministra vnitra.

Čistě dobrovolně

Zapojení dalších ministerstev, úřadů veřejné správy i jiných státních institucí do nového systému by mělo být na dobrovolné bázi. „Využívání služeb České pošty nebude pro státní správu povinné ani závazné, ale dobrovolné. Zda orgán veřejné správy skutečně využije možnost odebírat ICT služby právě od pošty, bude ponecháno zcela na jeho rozhodnutí,“ potvrzuje Šmerda.

Prvním dokladem efektivnějšího dodávání informačních a telekomunikačních služeb pro úřady by měl být inovovaný projekt KIVS (Komunikační infrastruktura veřejné správy), tedy dodávky internetového připojení a fixního volání. V něm vnitra přišlo s novou, téměř revoluční metodou, kdy by hlavní část úřednických dat „běhala“ po páteřní síti ITS (integrovaná informační síť). Je majetkem vnitra, ale provozuje ji pošta, a díky právě probíhající modernizaci – na kterou ministerstvo získalo 300milionovou dotaci od EU – bude připojení dostupné na zhruba třech tisících míst. „Pak vypíšeme elektronické aukce pro připojení závěrečných úseků od našich přípojek k úřadům, takzvaných posledních mil. Tím otevřeme prostor i pro malé regionální operátory, kteří by se do tendru KIVS za současných podmínek nemohli přihlásit. Už nebudeme potřebovat velké telekomunikační molochoy,“ slibuje náměstek vnitra.

Pro propojování úřadů s operátory slouží Centrální místo služeb (CMS), jakýsi interkonektivní bod. Vnitra připravuje zásadní inovaci CMS, aby se do systému mohlo zapojit více dodavatelů telekomunikačních služeb. „Tím by výrazně vzrostla konkurence a klesla cena služeb na poslední míli. Stát by za svou komunikaci platil výrazně méně, nový KIVS by mohl být ročně o 300 až 400 milionů lacinější,“ řekl týdeníku Euro Miroslav Tůma, vrchní ředitel sekce provozu ICT ministerstva vnitra s tím, že pro budování nového CMS má vnitra přislíbeno 450 milionů z evropských peněz. Ještě větší sumu z eurodotací, zhruba jeden a tři čtvrtě miliardy korun, má možnost vnitra vyčerpat na modernizaci tísňové linky 112. „Ta by měla být vůči lidem v nouzi výrazně komfortnější a také efektivnější, když by zkrátila dojezdové doby složek poskytujících záchranu,“ naznačuje Šmerda.

Privatizace nehrozí

Pro poskytování ICT služeb úřadům veřejné správy prostřednictvím pošty, ale i vyčerpání dotací z evropských fondů, se bude muset změnit zakládací listina České pošty. Prvním krokem v tomto procesu mělo být „posvěcení“ vlády minulý týden ve středu, která však projednávání tohoto bodu na týden přerušila. Důvodem byla připomínka Úřadu na ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), jenž si vyžádal čas na doplnění materiálu předkládaného vládě.

Šmerda v souvislosti s připravovanými změnami zároveň prohlašuje, že úvahy o možné privatizaci pošty – v návaznosti na tyto kroky – absolutně nepřicházejí v úvahu. „Proces transformace České pošty v současné době neprobíhá. V případě, že by v budoucnu mělo dojít ke změně

situace, tak část státního podniku, provozujícího kritickou infrastrukturu státu, nemůže být určena k privatizaci,“ ujíšíuje náměstek ministra vnitra.

Box:

Rakouský vzor

Koncept takzvaného sdíleného poskytovatele ICT služeb je úspěšně realizován například v Rakousku, kde v oblasti IT pro veřejný sektor funguje Spolkové výpočetní centrum (Bundesrechenzentrum), státem založená nezávislá organizace. Její postavení jí umožňuje jak provoz infrastruktury, tak poskytování služby. Na konci roku 2010 spravovalo Spolkové výpočetní centrum ICT infrastrukturu celkem v 1200 lokalitách s 30 tisíci úřednických pracovních míst, v kterých implementovalo přes 300 různých IT řešení a provozovalo přes 2000 serverů.

Ondřej Hergesell, Jan Hrbáček

Vaše reakce

 datum:01/04/2012 09:00